Eiropas Parlaments
2024-2029

PIEŅEMTIE TEKSTI

P10_TA(2026)0220

Komisijas 2025. gada ziņojums par Kosovu

Eiropas Parlamenta 2026. gada 17. jūnija rezolūcija par Komisijas 2025. gada ziņojumu par Kosovu (2025/2252(INI))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Stabilizācijas un asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu, no vienas puses, un Kosovu, no otras puses[1], kurš ir spēkā kopš 2016. gada 1. aprīļa,

– ņemot vērā Kosovas 2022. gada 15. decembra pieteikumu pievienoties Eiropas Savienībai,

– ņemot vērā Kosovas 2022. gada 12. maija pieteikumu dalībai Eiropas Padomē,

– ņemot vērā Pamatnolīgumu starp Eiropas Savienību un Kosovu par vispārīgiem principiem Kosovas dalībai Savienības programmās[2], kurš ir spēkā kopš 2017. gada 1. augusta,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 15. septembra Regulu (ES) 2021/1529, ar ko izveido Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (*IPA III*)[3],

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2023. gada 19. aprīļa Regulu (ES) 2023/850, ar kuru groza Regulu (ES) 2018/1806, ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru valstspiederīgajiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu

---

1 OV L 71, 16.3.2016., 3. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2016/342/oj.
2 OV L 195, 27.7.2017., 3. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2017/1388/oj.
3 OV L 330, 20.9.2021., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.

sarakstu, uz kuru valstspiederīgajiem minētā prasība neattiecas[4], attiecībā uz Kosovu, saskaņā ar kuru no 2024. gada 1. janvāra Kosovas biometrisko pasu turētājiem ceļošanai nav nepieciešama vīza,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 14. maija Regulu (ES) 2024/1449, ar ko izveido Rietumbalkānu reformu un izaugsmes mehānismu[5],

– ņemot vērā Saloniku Eiropadomes prezidentūras 2003. gada 19. un 20. jūnija sanāksmes secinājumus,

– ņemot vērā ES un Rietumbalkānu augstākā līmeņa sanāksmes, kas notika Sofijā, Zagrebā un Brdo pri Kranju pilī attiecīgi 2018., 2020. un 2021. gadā, un to deklarācijas,

– ņemot vērā Rietumbalkānu valstu vadītāju 2025. gada 1. jūlijā Skopjē (Ziemeļmaķedonija) notikušo sanāksmi par Izaugsmes plānu Rietumbalkāniem,

– ņemot vērā ES un Rietumbalkānu 2025. gada 17. decembra samita deklarāciju,

– ņemot vērā Padomes prezidentūras 2025. gada 16. decembra secinājumus par paplašināšanos,

– ņemot vērā 2014. gada 28. augustā sākto Berlīnes procesu,

– ņemot vērā 2025. gada 22. oktobrī notikušā 2025. gada Berlīnes procesa samita priekšsēdētāja secinājumus,

– ņemot vērā Komisijas 2020. gada 6. oktobra paziņojumu “Ekonomikas un investīciju plāns Rietumbalkāniem” (COM(2020)0641),

– ņemot vērā Komisijas 2023. gada 8. novembra paziņojumu “Jauns izaugsmes plāns Rietumbalkāniem”(COM(2023)0691),

– ņemot vērā Komisijas 2024. gada 20. marta paziņojumu par reformām pirms ES paplašināšanās un politikas pārskatiem (COM(2024)0146),

– ņemot vērā Komisijas 2025. gada 4. novembra paziņojumu “2025. gada paziņojums par ES paplašināšanās politiku” (COM(2025)0690), kam pievienots Komisijas dienestu darba dokuments “2025. gada ziņojums par Kosovu” (SWD(2025)0752),

---

4 OV L 110, 25.4.2023., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/850/oj.

5 OV L, 2024/1449, 24.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj.

– ņemot vērā Enerģētikas kopienas dibināšanas līgumu, kas parakstīts Atēnās 2005. gada 25. oktobrī un kura mērķis ir paplašināt ES iekšējā enerģijas tirgus noteikumus, iekļaujot Dienvidaustrumeiropu,

– ņemot vērā ANO Drošības padomes 1999. gada 10. jūnija Rezolūciju Nr. 1244, Starptautiskās Tiesas (ST) 2010. gada 22. jūlija konsultatīvo atzinumu par to, vai vienpusējā Kosovas neatkarības pasludināšana atbilst starptautiskajām tiesībām, un ANO Ģenerālās asamblejas 2010. gada 9. septembra Rezolūciju Nr. 64/298, kurā atzīts šā Starptautiskās Tiesas atzinuma saturs un pausta atzinība ES gatavībai veicināt dialogu starp Serbiju un Kosovu,

– ņemot vērā to, ka Kosova nodrošina pastāvīgu saskaņotību ar ES kopējo ārpolitiku un drošības politiku,

– ņemot vērā 2013. gada 19. aprīļa pirmo vienošanos par principiem, kas reglamentē attiecību normalizēšanu starp Serbiju un Kosovu, 2015. gada 25. augusta nolīgumus un notiekošo ES veicināto dialogu attiecību normalizēšanai,

– ņemot vērā 2023. gada 27. februāra Briseles nolīgumu, kā arī 2023. gada 18. marta Ohridas pamatnolīgumu un tam pievienoto īstenošanas pielikumu,

– ņemot vērā nepārtraukto klātbūtni un pilnvaras, kas piešķirtas NATO vadītajiem Starptautiskajiem spēkiem Kosovā, kuri turpina palīdzēt uzturēt drošu un aizsargātu vidi un pārvietošanās brīvību Kosovā,

– ņemot vērā Padomes 2025. gada 5. jūnija Lēmumu (KĀDP) 2025/1161, ar ko groza Vienoto rīcību 2008/124/KĀDP par Eiropas Savienības Tiesiskuma misiju Kosovā (*EULEX Kosovo*)[6], ar kuru misijas pilnvaru termiņu pagarināja līdz 2027. gada 14. jūnijam,

– ņemot vērā Eiropas Savienības vēlēšanu novērošanas misijas galīgo ziņojumu par 2025. gada parlamenta vēlēšanām Kosovā,

– ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Kosovu,

– ņemot vērā kopīgos ieteikumus, kas tika pieņemti ES un Kosovas Stabilizācijas un asociācijas parlamentārās komitejas 12. sanāksmē, kura notika 2024. gada 9. decembrī,

– ņemot vērā organizācijas “Transparency International” sagatavoto 2025. gada korupcijas uztveres indeksu,

– ņemot vērā organizācijas “Reportieri bez robežām” sagatavoto 2025. gada pasaules preses brīvības indeksu,

---

6 OV L, 2025/1161, 6.6.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/1161/oj.

– ņemot vērā Eiropas Padomes Žurnālistu drošības platformas faktu vākšanas misiju Prištinā 2026. gada 24. un 25. martā,

– ņemot vērā Reglamenta 55. pantu,

– ņemot vērā Ārlietu komitejas ziņojumu (A10-0166/2026),

A. tā kā paplašināšanās politika ir viens no visiedarbīgākajiem ES ārpolitikas instrumentiem un viena no sekmīgākajām rīcībpolitikām, ar ko stimulēt un veicināt fundamentālas reformas paplašināšanās procesā iesaistītajās valstīs, kā arī stratēģisks ģeopolitisks ieguldījums Eiropas ilgtermiņa mierā, stabilitātē un drošībā;

B. tā kā demokrātija, cilvēktiesības un tiesiskums ir pamatvērtības, uz kurām balstās ES; tā kā šīs pamatvērtības nevar tikt apdraudētas saistībā ar paplašināšanās procesu;

C. tā kā Kosovas Republikas konstitūcija ir viena no progresīvākajām minoritāšu tiesību ziņā;

D. tā kā katru paplašināšanās procesā iesaistīto valsti stingri vērtē pēc tās nopelniem; tā kā pievienošanās grafiku un panākto progresu nosaka vajadzīgo reformu īstenošana un atbilstība kritēriju kopumam un kopīgajām Eiropas vērtībām; tā kā pievienošanās process nevar turpināties, neīstenojot vajadzīgās reformas;

E. tā kā Kosovas virzība uz dalību ES ir atkarīga arī no attiecību normalizēšanas ar Serbiju un labām kaimiņattiecībām;

F. tā kā demokrātisko procesu integritātes aizsardzība ir kļuvusi par ES paplašināšanās politikas centrālu apsvērumu; tā kā Kosova ir saskārusies ar ārvalstu iejaukšanās un dezinformācijas kampaņām, it sevišķi no Krievijas puses, cita starpā izmantojot Serbijas nacionālistiskos kanālus, kuru mērķis ir bijis destabilizēt demokrātiskas iestādes, iedragāt sociālo kohēziju un kavēt Kosovas Eiropas integrāciju; tā kā demokrātiskās noturības stiprināšana ir neatņemama daļa no pievienošanās politisko kritēriju izpildes;

G. tā kā — pretēji vispārējai Eiropas nostājai — Kosovas neatkarību vēl nav atzinusi Kipra, Grieķija, Rumānija, Slovākija un Spānija;

Apņemšanās pievienoties ES

1. atzinīgi vērtē Kosovas nerimstošo apņemšanos pievienoties ES, kas atspoguļo skaidru stratēģisko ģeopolitisko izvēli, kura uzlabo drošību, ciešu saikni ar Eiropu, attiecīgo dalībnieku vispārēju vienprātību par integrāciju Eiropā, kā arī augstu sabiedrības atbalstu Kosovas virzībai uz Eiropu, proti, ciešu un konkrētu attiecību attīstīšanai ar Eiropas Savienību;

2. atkārtoti pauž stingru pārliecību, ka Kosovas nākotne ir saistīta ar

ES, it īpaši ņemot vērā pašreizējo ģeopolitisko dinamiku reģionā, straujās un nozīmīgās pārmaiņas pasaules politikā un pieaugošo konkurenci ar autoritāriem režīmiem; uzsver, ka Kosovas un ES tuvināšanās ir daļa no pakāpeniska integrācijas procesa, kas sniedzas tālāk par oficiālu pievienošanos; uzsver, ka svarīgi instrumenti ciešākas saiknes veidošanai ar Kosovu ir konkrēti sadarbības un pakāpeniskas integrācijas veidi, piemēram, nozaru partnerības, dalība tādās ES programmās kā *Erasmus+*, kā arī iekļaušana atsevišķās Eiropas rīcībpolitikās; uzsver, ka šie instrumenti palīdz nostiprināt Kosovas saikni ar Eiropu un stāties pretī reģiona ģeostratēģiskajām problēmām, tajā skaitā novērst ārējo aktoru ietekmi, neskarot paplašināšanās procesa tempu vai iznākumu;

3. atzinīgi vērtē jaunās Kosovas Asamblejas un valdības izveidošanu 2026. gada 12. februārī pēc 2025. gada decembrī notikušajām demokrātiskajām parlamenta pirmstermiņa vēlēšanām un pēc vairāk nekā gadu ilga politiskā strupceļa, kā arī dziļas politiskās polarizācijas; tomēr pauž nožēlu par paralizēto politisko procesu 2025. gadā, kā rezultātā Kosova “zaudēja gadu”; pauž nožēlu arī par to, ka Nacionālajai asamblejai neizdevās ievēlēt jaunu prezidentu konstitucionālajā termiņā; ņem vērā Nacionālās asamblejas atlaišanu ar prezidenta dekrētu 2026. gada 6. martā un sekojošo Konstitucionālās tiesas spriedumu, ar kuru šis lēmums tika atcelts un Asamblejas deputātiem tika piešķirtas 34 dienas jauna prezidenta ievēlēšanai, pēc kā valsts būtu spiesta rīkot jaunas vēlēšanas; ņem vērā nesekmīgos mēģinājumus ievēlēt prezidentu līdz šim termiņam un sekojošo paziņojumu par jaunām likumdevēja vēlēšanām 2026. gada 7. jūnijā;

4. turklāt atzinīgi vērtē to, ka Kosovas Nacionālā asambleja 2026. gada 13. februārī ratificēja nolīgumus saskaņā ar reformu un izaugsmes mehānismu; norāda, ka tas bruģē Kosovas ceļu uz piekļuvi nozīmīgām dotācijām un koncesiju aizdevumiem, kuru mērķis ir veicināt būtiskas reformas, paātrināt tās ekonomisko konverģenci un panākt turpmāku progresu ceļā uz Eiropu; pauž dziļu nožēlu par to, ka “zaudētā gada” dēļ, kā arī ņemot vērā to, ka potenciāli tiks zaudēti papildu mēneši, jo norisināsies vēlēšanu kampaņa, valsts varētu nespēt termiņos īstenot visas vajadzīgās reformas un rastos risks zaudēt lielas finansiālā atbalsta summas no reformu un izaugsmes mehānisma;

5. uzsver, ka ticama paplašināšanās notiek uz nopelniem balstīta procesa kuram ir nepieciešams pastāvīgs un neatgriezenisks reformu temps un augstiem Eiropas standartiem, it īpaši Kopenhāgenas kritērijiem, atbilstošu reformu stingra īstenošana; aicina Kosovu paātrināt progresu ar ES saistīto reformu īstenošanā, it īpaši tiesiskuma, pamatbrīvību un korupcijas, jo īpaši augsta līmeņa korupcijas, apkarošanas jomā, un turpināt iesākto darbu, stiprinot savu apņemšanos ievērot Eiropas vērtības un standartus; uzsver, ka

jebkādai pirmspievienošanās palīdzībai un saistītajai finansiālajai palīdzībai ir jābūt stingri atkarīgai no izmērāmiem un pārbaudāmiem rezultātiem šajās jomās; šajā sakarā atgādina, ka ir svarīgi uzturēt tiesiskumu, garantējot, ka tiek cienīti visu cilvēku uzskati un ka likumi tiek efektīvi piemēroti praksē; uzsver, ka, lai Kosova atkal nostātos uz ES pievienošanās ceļa, ir vajadzīga šo reformu prioritāšu pārskatīšana Kosovai, lai stiprinātu tās piesaisti Eiropai un turpinātu virzību; uzsver, ka paplašināšanās arī nozīmē ES iestāžu un dalībvalstu rūpīgu sagatavošanos, kam jānodrošina potenciālo jauno dalībvalstu sekmīga integrācija, vienlaikus saglabājot iekšējā tirgus ekonomisko stabilitāti, sociālos un vides standartus un Eiropas iestāžu pienācīgu darbību;

6. atbalsta Kosovas pieteikumu dalībai ES, kas iesniegts 2022. gada decembrī; atkārtoti aicina Padomes dalībvalstis aicināt Komisiju nekavējoties iesniegt anketu un sniegt atzinumu par valsts pieteikuma dalībai ES pamatotību, kā arī aicināt Padomi pēc tam ātri rīkoties, cita starpā piešķirot kandidātvalsts statusu, tiklīdz būs izpildīti attiecīgie kritēriji; prasa piecām dalībvalstīm, kuras vēl nav atzinušas Kosovas neatkarību, to nekavējoties darīt un tādējādi dot Kosovai iespēju virzīties uz priekšu uz vienlīdzīgiem pamatiem ar citām kandidātvalstīm; atgādina par Starptautiskās Tiesas 2010. gada 22. jūlija konsultatīvo atzinumu, kurā norādīts, ka Kosovas vienpusējā neatkarības deklarācija nav vispārējo starptautisko tiesību pārkāpums;

7. atkārtoti pauž pilnu atbalstu Kosovas pieteikumam dalībai Eiropas Padomē un valsts stratēģiskās orientācijas plānam pievienoties NATO programmai “Partnerattiecības mieram”, kā arī tās pieteikumiem pievienoties citām starptautiskām organizācijām; aicina attiecīgās organizācijas un ES dalībvalstis aktīvi atbalstīt šos pieteikumus; norāda, ka Kosovas tuvināšanās NATO stiprina Eiropas drošību; aicina Komisiju un ES biroju Kosovā pielikt lielākas pūles, lai uzlabotu ES lomas pamanāmību Kosovā un izpratni par to un par konkrētajiem ieguvumiem, ko sniedz ciešāka Eiropas Savienības un Kosovas partnerība; mudina Serbiju neiebilst pret Kosovas dalību Eiropas Padomē un citās starptautiskās organizācijās, kas būtu pretrunā ar 2023. gada vienošanos starp Kosovu un Serbiju par attiecību normalizēšanu starp tām;

8. atzinīgi vērtē Kosovu kā uzticamu ES partneri, ko apliecina tās pastāvīgā brīvprātīgā pielāgošanās ES kopējai ārpolitikai un drošības politikai (KĀDP), tostarp ES ierobežojošo pasākumu pret Krieviju un Baltkrieviju īstenošanas turpināšanu, Krievijas agresijas kara pret Ukrainu skaidru nosodīšanu un pastāvīgi augsto sabiedrības atbalsta līmeni ES integrācijai tās pilsoņu vidū; sagaida, ka Kosova saglabās šo nostāju un turpinās centienus ierobežot Krievijas draudus;

9. atzinīgi vērtē to, ka 2025. gada 18. martā tika parakstīta trīspusējā deklarācija par Kosovas, Albānijas un Horvātijas aizsardzības

sadarbību ar mērķi stiprināt aizsardzības spējas un uzlabot sadarbību hibrīddraudu apkarošanā;

10. atzinīgi vērtē ilgi gaidīto lēmumu atcelt ES pasākumus pret Kosovu, tostarp 216 miljonu EUR atbrīvošanu prioritāro līgumu un programmu ietvaros 2025. gada decembrī un atlikušo 205 miljonu EUR atbrīvošanu 2026. gada sākumā; uzskata, ka šie pasākumi bija klajā pretrunā ar Kosovas apliecināto apņemšanos ievērot Eiropas vērtības un tās saskaņotību ar ES politiku, un tie vairs nebija pamatoti, ņemot vērā, ka visas nepieciešamās prasības bija izpildītas; norāda uz šo pasākumu negatīvo ietekmi uz Kosovas sabiedrību, jo īpaši uz vietējām kopienām, pilsoniskās sabiedrības organizācijām un maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU); pauž neizpratni par nepietiekamo pārredzamību, paredzamību un publisko komunikāciju un par to, ka pasākumi ievelkas, lai gan Kosova ir izpildījusi ES prasības;

Demokrātija un tiesiskums

11. atzinīgi vērtē 2025. gada parlamenta un pašvaldību vēlēšanu norises kopumā pozitīvo novērtējumu, norādot, ka tās tika rīkotas miermīlīgā, konkurētspējīgā un iekļaujošā veidā atbilstīgi pārskatītam vēlēšanu satvaram, kurš saskaņots ar iepriekšējas ES vēlēšanu novērošanas misijas ieteikumiem; pauž atzinību iestādēm par elektroniskās balsošanas sistēmas ieviešanu Kosovā; tomēr norāda, ka vēlēšanu norisē tika konstatēti daži trūkumi, un mudina Kosovas iestādes ņemt tos vērā, organizējot turpmākās vēlēšanas;

12. atzinīgi vērtē Kosovas serbu dalību 2025. gada parlamenta un pašvaldību vēlēšanās un četrus jaunievēlētos serbu tautības mērus, kas Kosovas ziemeļos pārņem amatus no saviem albāņu priekšgājējiem pašvaldībās, kurās vairākumu veido serbi; tomēr pauž bažas par spiedienu, kas tika izdarīts uz vēlētājiem, kuri ir atkarīgi no Serbijas sociālās palīdzības un nodarbinātības, lai viņi 2025. gada parlamenta vēlēšanās balsotu par “Srpska Lista” pārstāvjiem;

13. pauž nožēlu par pastāvīgajiem mēģinājumiem politizēt neatkarīgas iestādes, tajā skaitā Centrālo vēlēšanu komisiju, un par pārvaldības nepilnībām Neatkarīgo mediju komisijā; aicina Kosovu panākt Neatkarīgo mediju komisijas tiesiskā regulējuma lielāku saskaņotību ar Eiropas Padomes ieteikumiem un ES standartiem, lai stiprinātu regulatīvo neatkarību, juridisko noteiktību un sabiedrības uzticēšanos mediju uzraudzībai; aicina iestādes nodrošināt uz nopelniem balstītu iecelšanu amatā, pārredzamību darbā pieņemšanas procedūrās un šo iestāžu neatkarības pilnīgu ievērošanu; uzsver, ka noturīgas demokrātiskas iestādes ir pirmā aizsardzības līnija pret informācijas vides manipulācijām, slepenu ietekmēšanu un publisko debašu politiski motivētu kropļošanu; aicina Kosovu izstrādāt institucionalizētu demokrātiskās noturības satvaru, kurā piedalītos Nacionālā asambleja, valdība, neatkarīgi regulatori

un vēlēšanu pārvalde un kurš paredzētu skaidrus pienākumus, regulārus riska novērtējumus un publiskus pārskatus;

14. atzinīgi vērtē to, ka pilsoniskās sabiedrības organizācijas darbojas kopumā labvēlīgā vidē, un aicina iestādes patiesi iesaistīt pilsonisko sabiedrību ar ES saistīto reformu sagatavošanā un īstenošanā jau agrīnā posmā; uzsver, ka ir svarīgi palielināt pārskatatbildību un pārredzamību attiecībā uz publisko finansējumu pilsoniskās sabiedrības organizācijām; uzsver, ka pilsoniskajai sabiedrībai ir izšķiroša nozīme demokrātijas un plurālismu stiprināšanā, kā arī labas pārvaldības un sociālā progresa veicināšanā;

15. pauž atzinību iestādēm par apspriešanos ar Venēcijas komisiju par likumprojektu kopumu tieslietu jomā, ietverot Likumu par Kosovas Prokuroru padomi; tomēr joprojām pauž bažas par tiesiskuma stratēģijas ierobežoto īstenošanu un reformu nepietiekamo progresu no valdības puses, Kosovas Tiesu padomes nepilnīgo locekļu skaitu, kā arī kavēšanos tiesu sistēmas reformu īstenošanā; pauž bažas par to, ka valdība nav spējusi pieņemt vajadzīgo tiesību apakšaktu, kurā būtu izklāstīta organizatoriskā struktūra un mehānismi sadarbībai starp Kosovas Policijas Īpašo izmeklēšanas nodaļu un Īpašo prokuratūru; atzinīgi vērtē progresu saistībā ar Kosovas Prokuroru padomes jaunā priekšsēdētāja iecelšanu un sagaida, ka pēc Nacionālās asamblejas darba atsākšanas tiks pabeigta jaunā sastāva izveide; atzinīgi vērtē 17 jaunu tiesnešu pieņemšanu darbā Kosovas Tiesu padomē, ievērojot pārredzamu un uz nopelniem balstītu procesu, un mudina Kosovu viņus nekavējoties apstiprināt; mudina Kosovu veikt izlēmīgus pasākumus, lai novērstu trūkumus un nodrošinātu, ka tiesību akti par tiesu iestāžu integritāti un atbildību ir saskaņoti ar Eiropas standartiem un attiecīgajiem Venēcijas komisijas ieteikumiem;

16. atzinīgi vērtē to, ka Kosova ir samazinājusi administratīvo slogu, kas panākts, īstenojot administratīvā sloga novēršanas un samazināšanas programmu 2025.–2028. gadam un tās rīcības plānu 2025.–2026. gadam; atzinīgi vērtē šo uzlabojumu un pieņemtos grozījumus Likumā par valsts ierēdņiem un aicina Kosovu turpināt uzlabot publisko pārvaldi un uz nopelniem balstītu civildienesta sistēmu; norāda, ka Kosovas publiskās pārvaldes stratēģiskais satvars ir ieviests, bet netiek efektīvi īstenots;

17. pauž dziļas bažas par kopumā nepeitiekamo progresu cīņā pret korupciju; pauž nožēlu, ka, neraugoties uz apņemšanos, šajā jomā nav gūti reāli, strukturāli panākumi, un uzsver, ka korupcija joprojām ir sistēmiska problēma, kas negatīvi ietekmē publisko iestāžu darbību un grauj sabiedrības uzticēšanos; ar bažām norāda uz Kosovas kritumu 2025. gada korupcijas uztveres indeksā, ieņemot 76. vietu no 182 valstīm un teritorijām, kas ir par trim vietām zemāk nekā 2024. gadā un liecina par satraucošu iepriekšējās pakāpeniskās uzlabošanās tendences regresiju, taču joprojām Kosovu novieto

pirms dažām citām reģiona valstīm; aicina iestādes pieņemt un nekavējoties īstenot konkrētus, efektīvus un pārbaudāmus pasākumus, lai stiprinātu korupcijas novēršanu un izmeklēšanu, kā arī vainīgo saukšanu pie atbildības; it sevišķi aicina ātri pieņemt valsts korupcijas apkarošanas stratēģiju un rīcības plānu 2025.–2028. gadam, aktīvāk izmantot aktīvu deklarācijas un integritātes plānus, kā arī efektīvāk piemēro konfiskācijas rīkus korupcijas lietās; uzsver vajadzību stiprināt korupcijas apkarošanas struktūru neatkarību un darbības spēju un nodrošināt efektīvu koordināciju starp prokuratūru, policiju un finanšu izlūkošanas vienībām; vērš uzmanību uz to, ka joprojām nav īstenoti Komisijas iepriekšējie ieteikumi par Korupcijas novēršanas aģentūras spēju stiprināšanu un pretkorupcijas tiesību aktu īstenošanu; aicina pastāvīgi uzlabot izmeklēšanu kvalitāti augsta līmeņa korupcijas lietās;

18. pauž bažas par to, ka cīņā pret organizēto noziedzību ir panākts ierobežots progress; aicina ātri pieņemt valsts stratēģiju un rīcības plānu cīņai pret organizēto noziedzību; uzsver, ka ir svarīgi risināt noziedzīgo tīklu jautājumu, stiprinot starptautisko sadarbību, ko var panākt, daloties ar izlūkdatiem un stiprinot sadarbību tiesībaizsardzības un kriminālvajāšanas aktoru starpā; aicina Kosovas kaimiņvalstis ļaut Kosovai piedalīties starptautiskā sadarbībā visos līmeņos, lai maksimāli palielinātu cīņas pret organizēto noziedzību ietekmi; uzsver nepieciešamību padziļināt sadarbību cīņā pret narkotikām; prasa turpināt saskaņošanu attiecībā uz cīņu pret terorismu;

19. uzsver *EULEX* ilgstošos centienus, ko tā īsteno, palīdzot Kosovas iestādēm izveidot noturīgas un neatkarīgas tiesiskuma iestādes; norāda, ka tās darba ietekmi ir ierobežojušas pastāvīgas problēmas, tostarp ierobežotas izpildes pilnvaras; aicina pastāvīgi turpināt novērtēt misijas pievienoto vērtību, tvērumu un stratēģiskos mērķus, lai nodrošinātu tās relevantumu un efektivitāti;

20. pauž bažas par ziņojumiem par spēka pārmērīgu lietošanu un ļaunprātīgu rīcību no dažu Kosovas policijas darbinieku puses Kosovas ziemeļu apgabalos; aicina Kosovas policiju nodrošināt, lai tās darbinieki pilnībā ievēro visas tiesiskuma un cilvēktiesību prasības; atgādina, ka par miera un tiesiskuma uzturēšanu kopīgi atbild visi politiskie pārstāvji un visi Kosovas iedzīvotāji;

Pamatbrīvības un cilvēktiesības

21. norāda, ka, lai gan cilvēktiesību aizsardzības tiesiskais un institucionālais satvars kopumā ir ieviests, tā īstenošana joprojām ir nepietiekama; atzinīgi vērtē kopienu tiesību aizsardzības un veicināšanas stratēģijas pieņemšanu; atzinīgi vērtē to, ka Kosova ir īstenojusi Konstitucionālās tiesas spriedumu par *Dečani* klostera zemes īpašumtiesībām; aicina Kosovu investēt cilvēktiesību satvara efektīvākā īstenošanā;

22. atzīst, ka Kosovas konstitūcija ir ļoti progresīva minoritāšu tiesību ziņā; šajā saistībā ar nožēlu norāda, ka lūgumraksts, kuru parakstīja gandrīz 500 cilvēku, kas vēsturiski sevi identificē kā bulgārus, un kurš tika reģistrēts Kosovas Asamblejā 2023. gada janvārī, joprojām nav izskatīts, un iesaka minētās tiesības nostiprināt tiesību aktos un nodrošināt praksē, lai aizsargātu bulgāru minoritātes vēsturisko, kultūras un politisko identitāti; aicina Kosovu nodrošināt, ka visas minoritātes, kas atzītas saskaņā ar Likumu par minoritāšu tiesību aizsardzību un veicināšanu, un to kopienu locekļi ir pilnībā iekļauti valsts konstitūcijā;

23. norāda, ka cietumu sistēma Kosovā lielā mērā atbilst ANO un Eiropas Padomes standarta obligātajiem noteikumiem; aicina labāk aizsargāt ieslodzīto, jo īpaši sieviešu, pie minoritātēm piederošo un ieslodzīto ar psihoemocionālās veselības problēmām, tiesības;

24. uzsver vajadzību stiprināt tādu tiesību aktu īstenošanu, kas aizsargā neaizsargātu grupu un to cilvēku tiesības, kuri nepieder pie vairākuma kopienām, jo īpaši attiecībā uz viņu pārstāvību valsts iestādēs un valodu lietošanu, tostarp nodrošinot vienlīdzīgu un efektīvu piekļuvi valsts izglītībai dzimtajā valodā, kā arī piekļuvi veselības aprūpei un sabiedriskajiem pakalpojumiem, valodas un īpašuma tiesību ievērošanu, atbilstošu pārstāvību centrālajā un vietējā pārvaldē un materiālā un nemateriālā reliģiskā, tradicionālā un kultūras mantojuma aizsardzību; aicina Kosovu pastiprināt centienus nodrošināt minoritāšu grupām vienlīdzīgas iespējas un atbilstīgu pārstāvību politiskajā un kultūras dzīvē, sabiedriskajos medijos, valsts pārvaldē un tiesu iestādēs; aicina aizsargāt reliģiskās minoritātes Kosovā un nodrošināt piekļuvi lūgšanu vietām;

25. pauž nožēlu par to, ka sievietes no minoritāšu grupām, jo īpaši romu, aškalu un ēģiptiešu kopienām, saskaras ar dažādu veidu diskrimināciju, jo īpaši izglītības, nodarbinātības un veselības aprūpes pieejamības jomā; pauž bažas par to, ka pārvalde Kosovā nav pienācīgi pārstāvētas minoritāšu kopienas un ka to sieviešu skaits, kuras ieņem vadošus amatus, joprojām ir niecīgs;

26. aicina Kosovu, pabeidzot vēl nepieņemtā jaunā Civilkodeksa izstrādi, uzlabot to esošo mehānismu īstenošanu, kuri aizsargā vairākuma kopienu, reliģisko kopienu un *LGBTIQ*+ kopienas tiesības; joprojām ir noraizējies par to, ka turpina pastāvēt diskriminējoša valoda, kas vērsta pret sievietēm un *LGBTIQ*+ personām;

27. uzsver nepieciešamību stiprināt dzimumu līdztiesību un sieviešu tiesības Kosovā; norāda, ka lielākoties ir ieviests tiesiskais un institucionālais satvars dzimumu līdztiesības un dzimumbalstītas vardarbības novēršanas jomā; atzinīgi vērtē palielināto finansējumu specializētiem atbalsta pakalpojumiem, tostarp patversmēm dzimumbalstītas vardarbības upuriem, pilnībā funkcionējošu datubāzi, kurā reģistrēti vardarbības ģimenē gadījumi, un

notiekošajiem izpratnes veicināšanas pasākumiem; tomēr pauž bažas par to, ka joprojām pastāv ar dzimumbalstīta vardarbība un ka īstenošana un izpilde joprojām ir nepietiekama, jo īpaši ņemot vērā to, ka sievietes, īpaši no minoritāšu kopienām, joprojām saskaras ar vairākiem diskriminācijas veidiem;

28. atkārtoti aicina iestādes uzlabot iekšējo dialogu un patiesi un tiešā veidā iesaistīties sadarbībā ar neatkarīgajām Kosovas serbu pilsoniskās sabiedrības organizācijām, jo īpaši valsts ziemeļos, lai veidotu uzticēšanos, atvieglotu Kosovas serbu ikdienas dzīvi un viņus sekmīgi integrētu;

29. pauž atzinību valdībai par personu ar invaliditāti tiesību stratēģijas 2025.–2030. gadam un saistītā rīcības plāna 2025.–2027. gadam apstiprināšanu; tomēr pauž nožēlu par to, ka Kosova vēl nav pieņēmusi ANO Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām; pauž bažas par Kosovas nepietiekamo atbilstību ES *acquis* šajā jautājumā un par diskrimināciju un šķēršļiem, ar kuriem saskaras personas ar invaliditāti, tostarp bērni, piekļuvē izglītībai, veselības aprūpei un sociālajiem pakalpojumiem; aicina iestādes stiprināt viņu tiesību aizsardzību un pieņemt likumprojektu par statusa atzīšanu, pakalpojumiem un pabalstiem;

30. uzsver, ka ir svarīgi aizsargātu Kosovas dažādo kultūru mantojumu, arī horvātu kopienas kultūras mantojumu, vienlaikus atbalstot ilgtspējīgu vietējo attīstību un kopienas iesaisti; atzinīgi vērtē ES finansēto projektu, ko īsteno Apvienoto Nāciju Organizācijas Attīstības programma, lai saglabātu un atjaunotu *Janjevo* kultūras mantojumu;

31. pauž nožēlu par to, ka Kosovas Nacionālā asambleja joprojām nav pieņēmusi jauno likumprojektu par mācību grāmatām; ir nobažījies par to, ka kavējas Kosovas izglītības stratēģijas 2022.–2026. gadam īstenošana un ka turpina samazināties finansējums valsts pamata izglītībai; aicina Kosovu pabeigt likumprojekta par mācību grāmatām pieņemšanu un pašreizējo mācību grāmatu pārskatīšanu un nodrošināt pastāvīgu un sistemātisku apmācību skolotājiem;

32. norāda uz Kosovas plurālistisko mediju vidi, tomēr uzsver, ka tā joprojām ir trausla un pakļauta dažādu veidu spiedienam; pauž dziļu nožēlu par progresa trūkumu vārda brīvības nodrošināšanā un žurnālistu efektīvā aizsardzībā; pauž nožēlu par to, ka mediju brīvības jomā Kosova 2025. gada Pasaules preses brīvības indeksā tagad atrodas 24 vietas zemāk, proti, 99. vietā, kas ir ievērojams un satraucošs kritums; norāda, ka preses brīvība ir Eiropas pamatvērtība un ka Kosovai ir jāveic efektīvāki pasākumi, nekā tā veic pašlaik, lai to aizsargātu;

33. atkārtoti pauž dziļas bažas par mediju vides un informācijas speciālistu darba apstākļu pasliktināšanos, un jo īpaši par

uzbrukumiem un draudiem žurnālistiem un mediju darbiniekiem, tostarp augsta ranga Kosovas amatpersonu aizskarošo valodu, kas vērsta pret medijiem vēlēšanu kampaņas laikā; pauž nožēlu par to, ka joprojām nav pieņemts likumprojekts par žurnālistu informācijas avotu aizsardzību, atstājot žurnālistus bez pienācīgas juridiskās aizsardzības; uzsver, ka pret fiziskiem uzbrukumiem žurnālistiem ir jābūt nulles tolerancei, un aicina pastiprināt izmeklēšanu un kriminālvajāšanu par visiem draudiem, kas vērsti pret mediju darbiniekiem, kā arī saskaņot ar medijiem saistītos tiesību aktus ar ES *acquis*, jo īpaši ar Eiropas Mediju brīvības aktu[7] un ES direktīvu par *SLAPP* novēršanu[8], kā arī ar citām attiecīgajām starptautiskajām cilvēktiesību saistībām; šajā sakarā aicina iestādes nekavējoties veikt konkrētus pasākumus, lai garantētu mediju neatkarību, apkarotu iebiedēšanu un nodrošinātu brīvai un plurālistiskai žurnālistikai labvēlīgu regulējumu;

34. pauž nopietnas bažas par ziņojumiem, ka politiski aktori un organizēti noziedzīgi grupējumi izdara spiedienu uz žurnālistiem un ka tas ir novedis pie pašcenzūras gadījumiem; norāda, ka žurnālisti var atturēties no iesaistes kritiski svarīgos pētnieciskos ziņojumos saistībā ar bažām par savu fizisko drošību vai darba saglabāšanu; turklāt uzsver ziņojumus par to, ka publiskās iestādes, iespējams, izņem reklāmu no mediju kanāliem, kas publicē kritizējošu saturu, un ka tādējādi tiek izdarīts netiešs ekonomisks spiediens;

35. pauž bažas par to, ka joprojām nav pieņemts likumprojekts par Kosovas Radio un televīziju (RKT), kas ir Kosovas sabiedriskā raidorganizācija, un tādēļ aicina to ātri pieņemt; uzsver vajadzību nodrošināt sabiedriskās raidorganizācijas ilgtspējīgu finansējumu un neatkarību; pauž nožēlu par to, ka RTK ģenerāldirektora amats nav bijis aizņemts kopš 2024. gada septembra un ka RTK valdē nav kvoruma kopš 2024. gada decembra, kā dēļ sabiedriskā raidorganizācija faktiski nav funkcionējoša un nespēj pildīt savu lomu; aicina nodrošināt līdzsvarotu, reprezentatīvu un politiski neatkarīgu RTK pārraugošo uzraudzību; aicina Kosovas iestādes iecelt RTK valdes locekļus un RTK ģenerāldirektoru, piemērojot pārredzamu un uz nopelniem balstītu procesu, kas tādējādi garantētu sabiedriskās apraides efektīvu darbību Kosovā; uzsver, ka jebkādās sabiedriskās raidorganizācijas reformās ir jāaizsargā

---

7 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1083 (2024. gada 11. aprīlis), ar ko izveido vienotu satvaru mediju pakalpojumiem iekšējā tirgū un groza Direktīvu 2010/13/ES (Eiropas Mediju brīvības akts) (OV L, 2024/1083, 17.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj).

8 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1069 (2024. gada 11. aprīlis) par sabiedrības līdzdalībā iesaistījušos personu aizsardzību pret acīmredzami nepamatotām prasībām vai ļaunprātīgu tiesvedību (“stratēģiska tiesvedība pret sabiedrības līdzdalību”) (OV L, 2024/1069, 16.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1069/oj).

redakcionālā neatkarība, jāizvairās no politiskas ietekmes un jānodrošina ilgtspējīgs un pārredzams finansējums;

36. ar bažām norāda, ka 2025. gada ziņojumā par cilvēku tirdzniecību ir uzsvērts, ka attiecīgās iestādes Kosovā nav pilnībā izpildījušas minimālos standartus cilvēku tirdzniecības izskaušanai, lai gan ir īstenoti lielāki centieni, ietverot labākus kriminālvajāšanas rādītājus un labāku atbalstu cietušajiem;

37. pauž bažas par dezinformācijas, tostarp par starpetnisko spriedzi, pieaugumu, ko reģiona valstīs izplata ārvalstu aktori, jo īpaši no Krievijas un Serbijas valsts avotiem un jo īpaši vēlēšanu periodos, kas vēl vairāk veicina politisko polarizāciju; joprojām ir stipri nobažījies par ārvalstu ļaunprātīgu iejaukšanos, destabilizēšanas centieniem un hibrīddraudiem, tostarp MI veidotu dezinformāciju un koordinētām tiešsaistes kampaņām, kuras vērstas uz politisku procesu un sabiedriskās domas ietekmēšanu; aicina pastiprināt iestāžu reakciju un uzlabot medijpratību, kas jāpanāk ar pasākumiem, cita starpā nodrošinot pastiprinātu apmācību skolotājiem un modernus mācību resursus un uzlabojot sadarbību ar neatkarīgiem medijiem, faktu pārbaudītājām organizācijām un attiecīgajām ES programmām, lai veicinātu kritisko domāšanu un atbildīgu iesaisti digitālajā pasaulē; aicina Kosovu un tās reģionālos partnerus saglabāt vienotību un vēl vairāk stiprināt reģionālo sadarbību, kā arī Eiropas sadarbību ar Kosovu, cīnoties pret ārējiem draudiem, dezinformāciju, ārvalstu iejaukšanos un kiberdraudiem un hibrīddraudiem, kas cenšas apdraudēt valsts un reģiona Eiropas perspektīvu;

38. atzinīgi vērtē Kosovas aktīvo iesaistīšanos vairākās reģionālās sadarbības iniciatīvās, piemēram, Centrāleiropas brīvās tirdzniecības nolīgumā, Enerģētikas kopienā, Transporta kopienā, Dienvidaustrumu Eiropas sadarbības procesā un Reģionālās sadarbības padomē;

39. pauž atzinību Kosovas iestādēm par Ceļveža nolūkā rast ilgtspējīgu risinājumu saistībā ar vieglo ieroču un kājnieku ieroču un sprāgstvielu nelikumīgu glabāšanu, ļaunprātīgu izmantošanu un nelikumīgu tirdzniecību sekmīgo īstenošanu; atzinīgi vērtē augsto atbilstības līmeni ANO Šaujamieroču protokola noteikumiem;

Izlīgums un labas kaimiņattiecības

40. atgādina, ka attiecību normalizēšana ar Serbiju un visu to vienošanos īstenošana, kuras panāktas Belgradas un Prištinas dialogā, joprojām ir neatņemama, fundamentāla un obligāta Kosovas Eiropas perspektīvas sastāvdaļa; uzsver, ka konkrēts, noturīgs un pārbaudāms progress šajā jomā ir vajadzīgs reģionālās stabilitātes stiprināšanai un valsts eiropeiskās virzības turpināšanai; uzsver, ka normalizēšanu nevar uzskatīt par sekundāru jautājumu — tai jāpaliek

neapšaubāmai politiskai prioritātei; uzsver, cik svarīgi ir vēl vairāk stiprināt ES centienus pušu attiecību sekmēšanai, lai pārvarētu pašreizējo strupceļu;

41. vēlreiz pauž pilnīgu atbalstu ES veicinātajam dialogam un atzinīgi vērtē *Peter Sørensen* kā ES īpašā pārstāvja Belgradas un Prištinas dialogā pilnvaru pagarināšanu līdz 2028. gada 29. februārim;

42. atkārtoti aicina uzlabot dialoga procesa kvalitāti, kas panākams ar sieviešu līdzdalību, lielāku atklātību pret sabiedrību un jēgpilnu pilsoniskās sabiedrības iesaisti;

43. vēlreiz uzsver, cik svarīga ir Kosovas un Serbijas iestāžu konstruktīva iesaistīšanās nolūkā turpināt īstenot Nolīgumu par virzību uz attiecību normalizēšanu un tā īstenošanas pielikumu, kas ir spēkā un juridiski saistoši abām pusēm; aicina gan Kosovu, gan Serbiju pilnībā īstenot Briseles un Ohridas pamatnolīgumus, cita starpā izveidojot Serbu vairākuma pašvaldību asociāciju/kopienu un atceļot Serbijas iebildumus pret Kosovas dalību reģionālās un starptautiskās organizācijās, kā arī izvairīties no vienpusējām darbībām, kuras varētu apdraudēt dialoga procesu;

44. atzinīgi vērtē 2026. gada 14. martā panākto vienošanos par Kosovas tiesību aktu par ārvalstniekiem īstenošanu, ar ko ievieš riska mazināšanas pasākumus serbu kopienai; norāda, ka šie pasākumi palīdz nodrošināt nepārtrauktu piekļuvi sabiedriskajiem pakalpojumiem un novērš risku par Kosovas serbu *de facto* izslēgšanu; uzsver, ka šādi risinājumi veicina uzticības veidošanu un ir pozitīvs solis attiecību normalizēšanas virzienā starp Belgradu un Prištinu, kā arī sekmē labas kaimiņattiecības;

45. pieņem zināšanai desmitiem Serbijas atbalstītu iestāžu nekoordinētu slēgšanu Kosovas ziemeļos;

46. sagaida, ka Serbija pilnībā sadarbosies ar Kosovu, lai beidzot sauktu pie atbildības tos, kas 2023. gadā izdarīja teroristisku uzbrukumu Banjskā; nosoda to, ka Serbija joprojām nav saukusi pie atbildības vainīgos, jo īpaši agrāko “Srpska Lista” priekšsēdētāja vietnieku *Milan Radoičić*; atkārtoti norāda, ka visas personas, kas īstenojušas vardarbību, ir jāsauc pie atbildības un nekavējoties jātiesā saskaņā ar tiesiskumu un pienācīgu procesu; stingri nosoda uzbrukumu *Ibër-Lepenc/Ibar-Lepenac* kanālam Kosovas ziemeļos 2024. gada novembrī un aicina vainīgos ātri aizturēt un tiesāt; aicina Serbiju nekavējoties atbildēt uz Kosovas 2025. gada janvāra lūgumu pēc savstarpējas tiesiskās palīdzības saistībā ar šo uzbrukumu un pilnībā sadarboties izmeklēšanā;

47. norāda uz to, ka joprojām nav noskaidrots līdz pat 1590 bezvēsts pazudušu personu liktenis un laikā no 2024. gada aprīļa līdz pārskata perioda beigām 2025. gada septembrī tika atrisinātas tikai 26 bezvēsts pazudušu personu lietas; aicina gan Kosovu, gan Serbiju

konstruktīvi un labticīgi iesaistīties visās tehniskajās diskusijās ar mērķi noskaidrot atlikušo bezvēsts pazudušu personu likteni, arī Kriminālistikas jautājumu darba apakšgrupas ietvaros, un atturēties no jebkādas politizācijas; atzinīgi vērtē pirmo Kopīgās komisijas bezvēsts pazudušo personu jautājumos sanāksmi, ko 2026. gada janvārī sasauca Kosovas un Serbijas galvenie sarunu vedēji ES veicinātā dialoga ietvaros, un aicina uz turpmāku sadarbību, lai paātrinātu masu kapu identificēšanu un informācijas apmaiņu;

48. aicina Serbiju atvērt un kopīgot visu attiecīgo policijas, armijas un arhīvu dokumentāciju, kas saistīta ar 1998.–1999. gada karu Kosovā, lai atbalstītu patiesību, tiesiskumu un atbildību, arī ar konfliktu saistītas seksuālās vardarbības gadījumos; norāda, ka vispārēja vienošanās par šādas informācijas apmaiņu vēl nav īstenota, un pauž bažas par slepenības klasifikācijas paplašināšanu, kas rada risku vēl vairāk aizkavēt taisnīguma nodrošināšanu un atzīšanu izdzīvojušajiem;

49. atgādina, cik svarīgi ir nodrošināt pilnīgu piekļuvi bijušās Dienvidslāvijas slepenā dienesta (*UDBA*) un Dienvidslāvijas Tautas armijas slepenā dienesta (*KOS*) arhīviem, tostarp tiem, kas glabājas Prištinā un Belgradā, lai rūpīgi izpētītu un izskatītu komunistiskā laikmeta noziegumus un noziedzīgās organizācijas; uzsver, ka šo arhīvu atvēršana visā reģionā veicinātu patiesības meklēšanu, taisnīgumu upuriem, izlīgumu un demokrātiskas pārvaldības konsolidāciju;

50. aicina Kosovu turpināt iesaistīties vairākās reģionālās sadarbības iniciatīvās; atkārtoti uzsver NATO vadīto Kosovas spēku nozīmi plašākas drošības nodrošināšanā un atzinīgi vērtē to neatlaidīgos centienus veidot un uzturēt drošu un aizsargātu vidi Kosovā un Rietumbalkānu reģionā kopumā; atgādina, ka šī misija ir svarīga Kosovas drošības spēku pastāvīgai attīstībai, jo nodrošina konsultācijas, apmācību un spēju veidošanu; aicina dalībvalstis, kas piedalās Kosovas spēkos, atturēties no savas klātbūtnes samazināšanas;

51. aicina atjaunot centienus aizsargāt reliģisku un kultūras mantojumu Kosovā, ietverot pareizticīgo, islama, katoļu un citas vietas, saistībā ar plašāku apņemšanos attiecībā uz plurālismu, samierināšanu un Eiropas kopīga kultūras mantojuma ievērošanu;

Sociālekonomiskās reformas

52. norāda uz Kosovas mēreno sagatavotības līmeni ekonomikas un monetārās politikas, kā arī konkurētspējas jomā; uzsver, ka Kosovai ir jāsaskaņo sava fiskālā sistēma ar ES *acquis* un jānovērš strukturālās nepilnības, it sevišķi saistībā ar šauru ražošanas bāzi un apgrūtinātu finansējuma pieejamību MVU; uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi, samazināt bezdarba

līmeni un stiprināt valsts sociālās aizsardzības sistēmu saskaņā ar ES sociālās jomas *acquis*; uzsver, ka tai ir jāveic plašākas reformas, lai novērstu atlikušās strukturālās nepilnības;

53. atzinīgi vērtē Komisijas konstatējumu, ka Kosova ir panākusi konkrētu progresu funkcionējošas tirgus ekonomikas izveidē, it sevišķi ar spēcīgāku izaugsmi, stabilu un noturīgu banku nozari, neoficiālā darba samazināšanu un ātrāku izlīgumu tirdzniecības strīdu jautājumos; pieņem zināšanai to, ka turpina pastāvēt neoficiālā ekonomika, un aicina iestādes piešķirt darba inspekcijai vajadzīgos līdzekļus, lai tā varētu pilnvērtīgi veikt savus uzdevumus;

54. atzinīgi vērtē to, ka Kosovas Tirdzniecības tiesa efektīvi risina intelektuālā īpašuma tiesību lietas; aicina Tirdzniecības tiesu vēl vairāk sadarboties ar Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma biroju;

55. aicina nodrošināt pienācīgu darba aizsardzību, taisnīgu atalgojumu un darba tiesību aktu izpildi saskaņā ar ES standartiem; pauž nožēlu par to, ka sociālais dialogs Kosovā ir ierobežots; aicina sniegt mērķorientētu atbalstu sociālo partneru spēju veidošanai; aicina iestādes garantēt to arodbiedrību neatkarību un likumīgo lomu, kuras nodrošina pārstāvību, kā arī garantēt, ka tiek ievērotas darba ņēmēju pamattiesības, it īpaši to, lai gan tiesību aktos, gan praksē tiktu nodrošinātas tiesības slēgt koplīgumus publiskajā, kā arī privātajā sektorā; aicina Kosovas iestādes atjaunot Sociālās un ekonomiskās padomes pilnvaras, veicināt sociālo dialogu un izmantot Rietumbalkānu reformu un izaugsmes mehānismu, lai palīdzētu veidot sociālo partneru spējas;

56. atzinīgi vērtē atlīdzību sistēmas konsolidēšanu saskaņā ar Likumu par algām valsts sektorā; tomēr pauž nožēlu par to, ka joprojām nav risināti jautājumi par amatu klasifikāciju, amatu sistematizāciju un Satversmes tiesas spriedumu par antikonstitucionāliem noteikumiem; aicina iestādes pieņemt likumprojektu par publisko finanšu pārvaldību un integrēt tiesību aktos fiskālā riska novērtējumu un publisko investīciju metodiku;

57. ir nobažījies par to, ka jaundzimušo vidējais paredzamais mūža ilgums joprojām ir zem ES vidējā rādītāja un ka bērnu mirstības rādītājs joprojām ir visaugstākais reģionā, būtiski pārsniedzot ES vidējo rādītāju; pauž nožēlu par to, ka virzība uz vispārējo veselības apdrošināšanu joprojām ir ļoti lēna un ka turpina pastāvēt būtiska neefektivitāte; aicina iestādes nodrošināt visiem iedzīvotājiem labāku piekļuvi veselības aprūpes pakalpojumiem;

58. aicina Kosovu par prioritāti izvirzīt kvalitatīvu profesionālo izglītību, spēcīgākas saiknes starp izglītību un darba tirgus vajadzībām un mērķorientētu atbalstu jauniem uzņēmējiem un pētniekiem, lai jauniešiem valstī sniegtu ticamas izredzes;

59. mudina Kosovu turpināt slēgt nolīgumus par sociālā nodrošinājuma

koordināciju ar ES dalībvalstīm;

60. norāda, ka Kosova ir panākusi zināmu progresu digitālās pārveides sagatavošanā, tajā skaitā tiešsaistes pakalpojumu un 5G pārklājuma paplašināšanā; pauž nožēlu par to, ka tikai 10 % sabiedrisko pakalpojumu pašlaik tiek piedāvāti tiešsaistē un ka digitalizācija joprojām ir sadrumstalota; uzsver, ka Kosovai ir jāpanāk atbilstība attiecīgajiem ES digitālās jomas tiesību aktiem, ietverot Eiropas Elektronisko sakaru kodeksu, TID 2 direktīvu, ES rīkkopu 5G kiberdrošībai, Digitālo pakalpojumu aktu, Digitālo tirgu aktu un ES digitālās identitātes regulu; pauž nožēlu par to, ka Kosova ir pieņēmusi tikai 8 no 14 sekundārajiem tiesību aktiem, kas izriet no Likuma par kiberdrošību, un ka vēl pilnvērtīgi nedarbojas ne Kiberdrošības aģentūra, ne Valsts kiberdrošības padome; aicina pieņemt vispusīgu e-pārvaldības stratēģiju saskaņā ar ES standartiem un panākt publiskās pārvaldes sistēmu labāku sadarbspēju; aicina Kosovu intensīvāk veicināt digitalizāciju un turpināt attīstīt drošus digitālos sabiedriskos pakalpojumus;

61. atzinīgi vērtē Kosovas pirmos soļus uz stratēģiskāku pieeju pētniecībai un inovācijām, tostarp finansējuma sākšanu inovāciju atbalsta pasākumiem un Kosovas dalību Eiropas Digitālās inovācijas centru tīklā;

62. atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu sākt sarunas par ES režīma “viesabonēšana kā mājās” paplašināšanu, lai iekļautu tajā arī Rietumbalkānus, tostarp Kosovu, lai sniegtu taustāmu labumu iedzīvotājiem un uzņēmumiem un stiprinātu reģionālo savienotību; norāda, ka šī iniciatīva balstās uz esošajiem reģionālajiem viesabonēšanas līgumiem; aicina ātri pieņemt sarunu pilnvaras un savlaicīgi slēgt nolīgumus, lai nodrošinātu ātru un efektīvu integrāciju ES “viesabonēšana kā mājās” zonā;

Enerģētika, vide, ilgtspējīga attīstība un savienotība

63. norāda, ka Kosova joprojām ir ļoti atkarīga no novecojušām ogļu elektrostacijām un tai ir jāpaātrina ieguldījumi energoefektivitātē; atzinīgi vērtē to, ka enerģētikas nozarē ir panākts zināms progress, jo īpaši sākot 100 MW vēja enerģijas izsoli; mudina Kosovu paātrināt zaļo pārkārtošanos un būtiski samazināt paļaušanos uz fosilajām degvielām un ogļu elektrostacijām; aicina ES pastiprināt centienus palīdzēt Kosovai sasniegt šos mērķus; aicina Kosovas valdību investēt daudzveidīgā enerģijas avotu sajaukumā, kas stiprina piegādes drošību; mudina Kosovu turpināt centienus ar mērķi savu elektroenerģijas tirgu integrēt Eiropas elektroenerģijas tirgos, cita starpā efektīvi īstenojot elektroenerģijas tirgus reformas un pastiprinātu pārrobežu sadarbību elektroenerģijas nozarē;

64. mudina Kosovu stiprināt savu institucionālo un administratīvo spēju īstenot stratēģiskos infrastruktūras projektus, tostarp plānošanas

posmā izmantojot visaptverošus ietekmes uz vidi novērtējumus un ilgtspējības pasākumus, un turpināt īstenot nepabeigtos transporta un enerģētikas savienotības projektus; aicina Komisiju un Kosovu piešķirt prioritāti stratēģiskiem savienojamības projektiem, kas savieno Rietumbalkānus ar Eiropas transporta, enerģētikas un digitālajiem koridoriem un Melnās jūras zonu, tostarp izmantojot enerģijas starpsavienojumus, energoefektivitātes pasākumus, ieguldījumus atjaunīgajos energoresursos, integrāciju vienotajā euro maksājumu telpā (*SEPA*) un labāku finansējuma pieejamību MVU; uzsver, ka investīcijas palielinās sociālekonomisko konverģenci, ģeostratēģisko noturību un Eiropas ekonomisko drošību;

65. mudina Kosovu palielināt aizsargājamo teritoriju platību valstī un nodrošināt, ka tiek veikti atbilstoši pasākumi aizsargājamo teritoriju un kultūras un vēstures mantojuma objektu apsaimniekošanai, lai aizsargātu bioloģisko daudzveidību, cita starpā kritiski apdraudētā Balkānu lūša galvenās dzīvotnes; atzinīgi vērtē to, ka Kosova turpina sadarboties ar Ziemeļmaķedoniju un Albāniju Šarplaninas pārrobežu nacionālā parka jautājumos; mudina Kosovu vēl vairāk pastiprināt un paātrināt sadarbību ar kaimiņvalstīm, lai noteiktu aizsargājamās pārrobežu teritorijas un izstrādātu saskaņotus pārrobežu pārvaldības plānus; mudina Kosovu grozīt atkritumu apsaimniekošanas tiesību aktu un īstenot klimata pārmaiņu tiesību aktu;

°

° °

66. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt Eiropadomes priekšsēdētājam, Komisijai, Komisijas priekšsēdētājas vietniecei / Savienības Augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, kā arī Serbijas prezidentam, valdībai un Kosovas Nacionālajai asamblejai.